

ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ
ਮਾਲ, ਪੁਨਰਵਸਤੂ ਅਤੇ ਆਵਤ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਵਿਭਾਗ
(ਆਵਤ ਪ੍ਰਬੰਧਨ - I ਸ਼ਾਖਾ)

ਸੇਵਾ ਵਿਖੇ

ਰਾਜ ਦੇ ਸਮੂਹ
 ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ।

ਮੀਮੋ ਨੰ: 4/10/05-2ਡੀ ਐਮ.1/ 10914-93
 ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, ਮਿਤੀ: 23.7.10

ਵਿਸ਼ਾ: ਕੁਦਰਤੀ ਆਵਤਾਂ ਰਾਹਤ ਫੰਡ ਅਧੀਨ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਸਬੰਧੀ ਹਦਾਇਤਾਂ ਵਿਚ ਸੋਧ ਕਰਨ ਬਾਰੇ।

ਕੁਦਰਤੀ ਆਵਤਾਂ ਰਾਹਤ ਫੰਡ ਅਧੀਨ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਸਬੰਧੀ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਜੋ ਕਿ ਮੀਮੋ ਨੰ: 4/10/2005-2ਡੀ ਐਮ.1/1264, ਮਿਤੀ 30-3-2007 ਅਤੇ ਮੀਮੋ ਨੰ:4/10/2005-2 ਡੀ ਐਮ.1/1423, ਮਿਤੀ 10-04-2007 ਰਾਹੀਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਦੇ ਪੈਰਾ 1(i), (ii) ਅਤੇ (iii) ਵਿਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅੰਸ਼ਿਕ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਉਕਤ ਹਦਾਇਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕੁਦਰਤੀ ਆਵਤਾਂ ਰਾਹਤ ਫੰਡ ਅਧੀਨ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਸਬੰਧੀ ਮੌਜੂਦਾ ਉਪਬੰਧ

“1. ਫਸਲਾਂ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਬਾਰੇ:-

- (1) ਜਿਥੇ ਫਸਲ ਮੁੱਢਲੀ ਸਟੇਜ ਤੇ ਹੀ ਤਬਾਹ ਹੋ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਉਸ ਰਕਮੇ ਵਿਚ ਉਸੇ ਰੁੱਤ ਵਿਚ ਦੁਬਾਰਾ ਨਾ ਬੀਜੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੋਵੇ, ਉਥੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਬੀਜ, ਖਾਦ ਆਦਿ ਵਾਸਤੇ 2000/- ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਏਕੜ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਰਾਹਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ।
- (2) ਜਿਥੇ ਫਸਲ ਮੁੱਢਲੀ ਸਟੇਜ ਤੇ ਖਰਾਬ ਹੋ ਜਾਵੇ ਪਰ ਉਸ ਰਕਮੇ ਵਿਚ ਫਸਲ ਦੁਬਾਰਾ ਬੀਜੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੋਵੇ ਉਥੇ 1000/-ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਏਕੜ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਰਾਹਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ।
- (3) ਪੱਕੀਆਂ ਖੜੀਆਂ/ਵੱਢੀਆਂ ਫਸਲਾਂ ਤਬਾਹ ਹੋਣ ਤੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਰਾਹਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ।

(ੳ)	ਜਿਥੇ ਨੁਕਸਾਨ 75% ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੋਵੇ	5000/-ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਏਕੜ
(ਅ)	ਜਿਥੇ ਨੁਕਸਾਨ 50% ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੋਵੇ ਪਰ 75% ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਨਾ ਹੋਵੇ	3000/-ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਏਕੜ
(ੲ)	ਜਿਥੇ ਨੁਕਸਾਨ 25% ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੋਵੇ ਪਰ 50% ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਨਾ ਹੋਵੇ।	2000/-ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਏਕੜ

ਕੁਦਰਤੀ ਆਵਤਾਂ ਰਾਹਤ ਫੰਡ ਅਧੀਨ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਸਬੰਧੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੋਧ

1. ਫਸਲਾਂ ਦੇ ਖਰਾਬ ਕਾਰਨ ਰਾਹਤ:-

(ੳ)	ਜਿਥੇ ਨੁਕਸਾਨ 75% ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੋਵੇ	5000/-ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਏਕੜ
(ਅ)	ਜਿਥੇ ਨੁਕਸਾਨ 50% ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੋਵੇ ਪਰ 75% ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਨਾ ਹੋਵੇ	3000/-ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਏਕੜ
(ੲ)	ਜਿਥੇ ਨੁਕਸਾਨ 25% ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੋਵੇ ਪਰ 50% ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਨਾ ਹੋਵੇ।	2000/-ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਏਕੜ

- ਇਹ ਫਸਲਾਂ ਦੀ ਪਰਪੱਕ ਸਟੇਜ ਅਤੇ ਰਕਮੇ ਵਿਚ ਫਸਲ ਦੁਬਾਰਾ ਬੀਜੀ ਜਾਂ ਨਾ ਬੀਜੀ ਜਾ ਸਕਣ ਦੀ ਸ਼ਰਤ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ।
- ਇਹ ਦੁਹਰਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਾਹਤ ਸਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਛੋਟੇ ਅਤੇ ਮਾਰਜਨਲ ਕਿਸਾਨ ਦੀ ਸ਼ਰਤ ਤੇ ਸਭ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਕੁੱਲ ਰੀਲੀਫ ਤੇ ਉਪਰਲੀ ਏਰੀਆ ਸੀਮਾ ਹੱਦ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ।
- ਆਵਤ ਦੁਬਾਰਾ ਆਉਣ ਦੀ ਸ਼ਰਤ ਵਿਚ ਵੀ ਰਾਹਤ ਉਕਤ (ੳ), (ਅ) ਅਤੇ (ੲ) ਅਨੁਸਾਰ ਹੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।
- ਕੁਦਰਤੀ ਆਵਤਾਂ ਰਾਹਤ ਫੰਡ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹਦਾਇਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਵੱਖਰਾ ਗਿਣਿਆ ਜਾਵੇ।

• ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰਾਂ ਵਲੋਂ ਕੁਦਰਤੀ ਆਫ਼ਤਾਂ ਰਾਹਤ ਫੰਡ ਅਤੇ ਸਟੇਟ ਬੱਜਟ ਲਈ ਵੱਖਰੀਆਂ-ਵੱਖਰੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਭੇਜਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ।

ਉਪਰੋਕਤ ਸੋਧੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦੀ ਇੰਨ-ਬਿੰਨ ਪਾਲਣਾ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਈ ਜਾਵੇ। ਇਹ ਹਦਾਇਤਾਂ ਤੁਰੰਤ ਅਸਰ ਸਹਿਤ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਉਕਤ ਦਰਸਾਏ ਹਵਾਲਾ ਅਧੀਨ ਪੱਤਰਾਂ (ਮੀਮੋ ਨੰ: 4/10/2005-2ਡੀ.ਐਮ.1/1264, ਮਿਤੀ 30-3-2007 ਅਤੇ ਮੀਮੋ ਨੰ:4/10/2005-2 ਡੀ.ਐਮ.1/1423, ਮਿਤੀ 10-04-2007) ਦੀਆਂ ਬਾਕੀ ਹਦਾਇਤਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਹੀ ਰਹਿਣਗੀਆਂ।

ਮੁਦਰਾ

ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਕੱਤਰ ਮਾਲ-ਕਮ-
ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ, ਆਫ਼ਤ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਵਿਭਾਗ।

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, ਮਿਤੀ: 23/7/10

ਪਿੱਠ ਅੰਕਣ ਨੰ: 4/10/05-2ਡੀ.ਐਮ.1/ 10994

ਉਪਰੋਕਤ ਦਾ ਇੱਕ ਉਤਾਰਾ ਵਿੱਤ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਸੂਚਨਾ ਅਤੇ ਲੋੜੀਂਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਹਿਤ ਭੇਜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਮੁਦਰਾ

ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਕੱਤਰ ਮਾਲ-ਕਮ-
ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ, ਆਫ਼ਤ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਵਿਭਾਗ।

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, ਮਿਤੀ: 23/7/10

ਪਿੱਠ ਅੰਕਣ ਨੰ: 4/10/05-2ਡੀ.ਐਮ.1/ 10995

ਉਪਰੋਕਤ ਦਾ ਇੱਕ ਉਤਾਰਾ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਮਹਾਂਲੇਪਾਕਾਰ (ਲੇਖਾ ਅਤੇ ਹੱਕਦਾਰੀ), ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਸੂਚਨਾ ਅਤੇ ਲੋੜੀਂਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਹਿਤ ਭੇਜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਮੁਦਰਾ

ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਕੱਤਰ ਮਾਲ-ਕਮ-
ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ, ਆਫ਼ਤ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਵਿਭਾਗ।

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, ਮਿਤੀ: 23/7/10

ਪਿੱਠ ਅੰਕਣ ਨੰ: 4/10/05-2ਡੀ.ਐਮ.1/ 10996

ਉਪਰੋਕਤ ਦਾ ਇੱਕ ਉਤਾਰਾ ਅਧੀਨ ਸਕੱਤਰ ਮਾਲ (ਰੁਲਜ਼) ਨੂੰ ਸੂਚਨਾ ਅਤੇ ਲੋੜੀਂਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਹਿਤ ਭੇਜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਮੁਦਰਾ

ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਕੱਤਰ ਮਾਲ-ਕਮ-
ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ, ਆਫ਼ਤ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਵਿਭਾਗ।

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, ਮਿਤੀ: 23/7/10

ਪਿੱਠ ਅੰਕਣ ਨੰ: 4/10/05-2ਡੀ.ਐਮ.1/ 10997

ਉਪਰੋਕਤ ਦਾ ਇੱਕ ਉਤਾਰਾ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਆਫ਼ਤ ਪ੍ਰਬੰਧਨ, ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ, ਗ੍ਰਹਿ ਮਾਮਲੇ ਦਾ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਤੀ ਨੂੰ ਸੂਚਨਾ ਅਤੇ ਲੋੜੀਂਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਹਿਤ ਭੇਜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਮੁਦਰਾ

ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਕੱਤਰ ਮਾਲ-ਕਮ-
ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ, ਆਫ਼ਤ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਵਿਭਾਗ।